РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 21-го марта 1918. Ч. 34. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, March 21, 1918. No. 34.

НАСТУП В НАПРЯМІ ХАРКОВА І КУРСКА.

Полонені Німці і Австрійці мали заняти місто Ростов над Доном.

Троцький перестерігає Злучені Держави перед союзом між Німеччиною а Японією.

На західнім фронті надіють ся кождої хвилі розпочатя великої битви.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

САКСОНСЬКІ ВІЙСКА МАШИРУЮТЬ НА ХАРКІВ І КУРСК.

Бахмач, Конотопи і Ворожба заняті німецькими війсками.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — **Німецькі війска обсадили Бахмач, Конотопи і Ворожбу.** (Всі три міста лежать у віддаленю 100 до 150 миль на північний схід від Києва).

Саксонські війска посувають ся в напрямі Харкова і Курска. Місцевий харківський „савет" опорожнив Харків. Німці переводять сей наступ під позором кампанії для України.

Велика воєнна добича в Одесі.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — Після одержаних вістий **чотири полки брали участь при обсаджуваню Одеси. Місто заняли вони без боротьби.**

Німецько-австрійські війска **захопили у свої руки величезну** скількість матеріялів воєнних і иншу воєнну добичу. Заняте міста наступило так скоро, що не було часу усунути матеріялів в безпечне місце. Перед уступленем з міста Москалі робили деякі заходи, хотячи підпалити Одесу, але їхударемнило скоре прибутє війск неприятеля.

Відворот війск з Одеси відбув ся в повнім порядку. Чорноморська фльота не бомбардувала міста по його занятю Німцями, бо морякам стало жаль нищити місто. Фльота ожидає приїзду делеґатів соціялістів-революціонерів, які не годять ся на підписанє мира, а які находять ся тепер в дорозі з Москви на полудне.

В Николаєві підняли банки сейчас свою діяльність під контролею Німців.

Полонені Німці мали заняти Ростов.

Доходять вісти, **що в Ростові над Доном 3.000 полонених Німців і Австрійців зорушили ся і заняли власть в місті у свої руки.** Славний полк московської прибічної сторожі розоружено.

Німецькі війска заняли Суми.

ЛОНДОН, 20. марта. — **Наступ австрійсько-німецьких війск на Україні триває дальше. Неприятель заняв місто Суми, яке є віддалене 5 годин маршу від Харкова,** як се доносить телеграма з Петрограду.

ВОЄННИЙ СТАН В ПОЛТАВСЬКІЙ, ЧЕРНИГІВСЬКІЙ І ХАРКІВСЬКІЙ ҐУБЕРНІЇ.

ЛОНДОН, 20. марта. — **Українська Центральна Рада проголосила военний стан в ґубернії полтавській, чернигівській і харківській,** як се доносить телеграма бюра Райтера з Петрограду.

(Проголошене военного стану у висше наведених ґуберніях має на цїли положити конець безправствам, яких допускають ся большевицько-чорносотенні банди).

ЗМАГАНЯ НАРОДІВ до самостійности.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ТУРЕЧЧИНА ЗГОДИЛА СЯ НА МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ З КАВКАСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — **Командант турецької армії приймив предложене автономічного правительства Кавказу в справі веденя окремих мирових переговорів.**

ФОРМАЛЬНЕ УСТАНОВЛЕНЄ СИБІРСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Департамент загр. справ одержав вістку, **що дня 7. марта на зборах селян і козаків в Іркутску відбуло ся формальне установлене сибірської републики.**

На чолї републики стоїть екзекутивний комітет, зложений з 12 членів під проводом предсїдателя.

Ґр. Кайзерлінґ іменований комісарем для Литви і прочих занятих країв.

АМСТЕРДАМ, 19. марта. — **Ґр. Кайзерлінґ зістав іменований комісарем для Литви, Курляндії і инших східних територій** (Білоруси, Естонії і Лівонії) **з вимком Польщі,** як се доносить телеграма, одержана з Берліна.

Ґр. Кайзерлінґ є уповажнений вести всі справи політичні в згаданих територіях. На бенкеті, виданім в честь курляндської депутації заступником державного секретаря, Радовіцом, ґр. Кайзерлінґ заявив:

„Цісар поручив менї призначити відбудову Курляндії яко свобідне і независиме князївство і запевнити їй охорону і поміч зі сторони Німеччини в укладаню конституції з тим застереженем, що буде утворений парлямент на вільних підставах та що князївство буде стояти в близьких зносинах з Німеччиною".

Німецька кольонізация Курляндії.

ЛОНДОН, 19. марта. — Баварське кольонізаційне товариство рішило на зборах в Монахії вислати 50.000 кольоністів до Курляндії, як се доносить телеграма до „Дейли Мейл".

Румунія проти віддания Добруджі Болгарії.

АМСТЕРДАМ, 19. марта. — Телеграма з Будапешту до голяндського пресового бюра доносить, що Мархільоґан, провізоричний румунський премієр, заявив в розмові з кореспондентом, **що на случай віддания Добруджі Болгарії через 50 літ не буде мира на Балкані.**

„Але я не маю нічого проти, — заявив премієр — коли би Добруджа остала під спільною адміністрацією центральних держав".

Увязнене членів Литовської Народної Ради.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — **У Вороніжи увязнено членів Литовської Народної Ради.**

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НІМЦІ МАЮТЬ НЕБАРОМ РОЗПОЧАТИ ВЕЛИКИЙ НАСТУП.

ЛОНДОН, 19. марта. — **Команданти німецької армії запросили кореспондентів невтральних держав, щоби були присутні підчас німецького наступу на західнім фронті,** як се доносить телеграма від кореспондента з Гаґи до „Ексчендж Телеграф".

Кореспонденти, говорить дальше телеграма, **відїдуть в середу на боевий фронт.**

Ґенерал Ґальвіц командантом армії на західнім фронті.

АМСТЕРДАМ, 18. марта. — Телеграма до „Фосіше Цайтунґ" доносить, **що ґен. Ґальвіц зістав іменований головним командантом четвертої ґрупи війск на західнім фронті.**

Армія ґен. Ґальвіца боронить боєвого фронту, який тягнеть ся від Ст. Міґель на захід. На сім фронті находять ся війска американські.

(На західнім боєвім фронті находить ся тепер чотири головні ґрупи армій, і так починаючи від правого крила: 1). армія під командою кн. Рупрехта, баварського наслідника престола; 2). армія кн. Фрідріха Вільгельма, німецького наслідника престола; 3). армія ґен. Ґальвіца і 4). армія кн. Альбрехта, віртембурського наслідника престола.

(Ґен. Ґальвіц вславив ся, будучи командантом армії, найперше в Польщі, а відтак підчас занятя Сербії).

Німеччина а східні пограничні держави.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЄР ПРО МИРОВИЙ ДОГОВІР З РОСІЄЮ.

Становище Німеччини супроти Литви, Курляндії і прочих занятих східних територій.

КОПЕНГАҐЕН, 18. марта. — **Німецький державний канцлер, ґр. Гертлінґ, виголосив нині з нагоди першого читаня мирового договору з Росією промову, в якій зазначив, що не думає вести дискусії з поглядами ворогів Німеччини на сю справу.**

„Мировий договір з Росією не містить в собі жадних непочесних услівій для Росії, коли краї відділюють ся від неї згідно зі своїм власним бажанем і згідно з бажанем, яке прийміла Росія, — говорив ґр. Гертлінґ.

„Коли парлямент потвердить мировий договір, то мир на східнім фронті буде отсим приверненний, за те між державами аліянтів нема найменьшої познаки, щоби вони хотїли покінчити отсю страшну війну. Відповідальність за пролив крови спаде на голови тих, що хочуть дальшого проливу крови".

Перейшовши коротко історію мирових переговорів і услівя мирового договору, ґр. Гертлінґ говорив:

„Мировий договір не містить нічого такого, що приносило би Росії нечесть; в нім нема згадки про насильне военне відшкодоване ані про насильне забиране територій. Ряд пограничних держав зірвав злучність з російською державою згідно зі своїм бажанем, яке було признане російським правительством. **Супроти тих держав ми займаємо становище, як се я вже передше зазначив, а іменно, що під могучою охороною німецького цісарства вони можуть вибрати собі політичну форму, яка відповідала би їх положеню і їх культурним змаганям, але рівночасно очевидно ми мусимо глядїти на обезпечене своїх власних інтересів".**

Канцлер подав до відома, що депутація парляменту Курляндії, який Німеччина вважає компетентним тілом, прибула до Берліна і заявила, що Курляндія зриває цілковито зносини з російською державою і висказує бажане злучити ся з Німеччиною економічно, мілїтарно і політично.

Ґр. Гертлінґ заявив дальше, що надіеть ся в протягу кількох днів приїзду литовської депутації, **почім Литва буде признана самостійною державою.**

„В Лівонії і Естонії справи мають ся відмінно — говорив ґр. Гертлінґ. — Після мирового договору сї краї мають позістати під поліційним дозором на їх власне бажане, доки не буде запевнена безпека і доки не буде приверненний лад. Тодї доперва прийде хвиля нової політичної орієнтації для сих країв. Ми надїемо ся і бажаємо, що вони позістануть також у тісних і приязних зносинах з німецькою державою, і то так, щоби воно не виключало також мирних і приязних відносин з Росією".

Вкінци заявив канцлер, що „скаже пару слів про Польщу, про котру, се правда, нема згадки в мировім договорі".

„Як се є добре звісне — говорив канцлер дальше — проклямацією обох держав з 5. падолиста 1916 р. проголошено независимість Польщі. З того слідує, що дальше формоване независимої держави може відбути ся на підставі переговорів між Німеччиною і Австро-Угорщиною з одної сторони, а Польщею з другої.

„Предложеня щодо уложеня наших будучих відносин надійшли недавно до правительства і членів парляменту від польських політичних кругів. Ми радо розслїдимо, чи і як буде можна погодити їх з цілями обох держав, а іменно, щоби жити постійно в сусїдських зносинах з новою державою, обезпечуючи рівночасно свої власні інтереси".

На Сибіри.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Полонені Німці помагають большевикам.

ЛОНДОН, 19. марта. — 2.000 зоружених полонених Німців помогли большевикам побити протибольшевиків у битві в Благовещенску, столиці амурської области, як се доносить півурядова вістка з Токіо.

154.000 полонених Німців у східній Сибіри.

Телеграма з Токіо (Японія) зі суботи доносить, що японський міністер війни, промовляючи в парляменті, заявив був, що на схід від Байкальського озера находить ся 94.000 полонених Німців, а на захід від озера 60.000. Ті полонені Німці, які перебувають на сходї від озера, є без контролї і вони роблять заходи дістати оруже. 1.000 не-большевиків під командою ґен. Семенова ставить чоло большевикам на схід від Байкальського озера. Аліянти могли би дати поміч війскам ґен. Семенова, але вони є дуже слабі, підчас коли большевики з кождим днем зростають в силу та одержують оруже і амуніцію. На случай, коли би полоненим Німцям вдало ся зорґанізувати ся і дати поміч большевикам, положене на східній Сибіри було би дуже поважне.

Японія ще не порішила остаточно справи Сибіри.

ВАШІНҐТОН, 19. марта. — **В тутешних політичних кругах панує переконане, що японський кабінет і дипльоматична рада, яка творить дорадче тїло кабінету, вже порішили справу, яка дотичить оружної виправи на Сибір. Справа чекає однак остаточного порішеня зі сторони цісарської ради і цісаря.**

Як доносять, теперішному японському кабінетови грозить упадок на случай, коли би він вагав ся вислати війска на Сибір. Японський премієр, Теравхі, є мілїтарист і тому надіють ся, що він є прихильником пляну, щоби на Сибір вислати в короткім часі сильну японську армію.

З огляду на те, що аліянти напирають на Японію, щоби вона почнила кроки в справі охорони „житєвих інтересів" аліянтів і Японії на Сибіри, тому й надіють ся, що Японії не трудно буде найти причин, щоби оправдати виправу на Сибір.

Японський кабінет грозить уступленем.

ЛОНДОН, 19. марта. —Большевицьке правительство є тої гадки, що полагоджене справи інтервенції Японії не наступить скорше, заки не буде полагоджена кріза, яка грозить японському кабінетови. Ходить чутка, **що кабінет премієра Теравхі загрозив уступленем.**

(Японський кабінет є за безпроволочною інтервенцією Японії на Сибіри. В опозиції має стояти цісарська рада і цісар).

ТРОЦЬКИЙ ПІДОЗРІВАЄ, ЩО ЯПОНІЯ СТОЇТЬ В ПОРОЗУМІНЮ З НІМЕЧЧИНОЮ.

Обі держави мають намір поділити Росію.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — **Лев Троцький, большевицький міністер війни, заявив в розмові з кореспондентом, що між Німеччиною і Японією істнує порозуміне в справі „ПОДІЛУ РОСІЇ НА ПІДСТАВІ ВЗАЇМНИХ ІНТЕРЕСІВ".**

Дальше заявив Троцький, що найбільшим блудом аліянтів буде „помагати японським плянам щодо обсадженя Сибіри".

„Америка буде перша, яка буде жалувати такої політики аліянтів", сказав Троцький.

В РОСІЇ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

УПАДОК ПЕТРОҐРАДУ БЛИЗКИЙ.

ЛОНДОН, 20. марта. — **ЗАНЯТЄ ПЕТРОҐРАДУ НІМЦЯМИ Є ПИТАНЄМ ЛИШЕ КІЛЬКОХ ГОДИН, доносить телеграма з Петроґраду.**

Німецькі війска дійшли до місцевости Дно (150 миль на полудне від Петроґраду).

Петроґрад — „Народна комуна".

ВАШІНҐТОН, 14. марта. — Телеграма від американського посла з Росії, Френсіса, доносить, що большевики змінили назву своєї партії з большевицької на **„комуністичну".**

Лев Троцький позістає в Петроґраді яко голова **„народної комуни".** Натомісць Николай Ленін, большевицький премієр, і инші большевицькі проводирі перенесли свої уряди до Москви.

Демобілїзация петроґрадських війск.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — **Видано приказ в справі цілковитої демобілїзациї війск в Петроґраді і його окрузі.**

Петроґрад має перейти під контролю Німців.

ПЕТРОГРАД, 18. марта. — „Савет" перечить донесеням, немов би після мирового договору Німеччині прислугувало право завести контролю у великих російських містах в цїли покористуваня мировими услівями. **„Савет" признає, що Німці зажадали контролї лише над Петроґрадом, але більше над жадним иншим містом.**

В мировім договорі, який потверджено в Москві, містить ся застережене, на підставі котрого Німці мають право **установити контролю в цїли переведеня мирових услівій,** але в нім не є виразно сказане, чи тут належить розуміти лише сам Петроґрад, чи також і другі міста.

Раншні часописи висказують надію, **що вже завтра заведуть Німці свою контролю над містом.**

Богато членів большевицького кабінету уступило.

ПЕТРОГРАД, 18. марта.—Соціялісти-революціонери, бувші члени в кабінеті Ленїна, які уступили з кабінету після потвердження мирового договору на конґресі в Москві, є слідуючі: Штайнберґ, Альґасов, Шрайдер, Трутовський, Калаґуєв і Карелін.

Крім них виступили також деякі большевики, між ними також Дибенко, міністер маринарки.

50 большевицьких делеґатів внесло протест проти потвердженя мирового договору „саветом". Вони поставили також отсе жадане:

„Міжнародний капіталізм наступає з Німцями від заходу, з Японцями від сходу, а з Анґлійцями і Французами від півночи.

„Для спільної цїли всеросійський конґрес повинен зарядити мобілїзацію оборонців Росії, зоружуючи селян і робітників".

Між Ленїном і Троцьким відносини дуже напружені.

ЛОНДОН, 19. марта. — Визначні Шведи, які прибули до Копенгаґен, кажуть, **що відносини між обома головними**

(Продовжене на стор. 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
BOHDAN DUTKEWYCH, Managing editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Поляки ще не зрікли ся своїх претенсій до Холмщини.

Нюйорські дневники подали отсю телеґраму з Вашінґтону:

Вашінґтон, Д. К., 19. марта. — Польські неспокої в Австрії і в Німеччині щораз то зростають. Так доносить французький мінїстер заграничних справ Пішон до польського пяніста Іґнаца Падеревского, котрий заступає в Америці „польський Комітет".

Ся телеґрама звучить:

„Польський нарід, а з ним і австрійські його прихильники, тепер в однодушній згоді щодо дальшого веденя завзятої боротьби проти осередних держав. Острі резолюції приняло правительство „Ради реґентів", політичні партії і ради головних міст.

„Рада міст" і „рада рільництва" в занятій територїї (польській) зірвала зносини з властями. Як оповідають, демонстрації відбувають ся в Холмщині, а також і в цілім краю (себто — в Польщі). Всї партії разом зложили „патріотичну присягу", а в Галичині принято острі резолюції. Віденське парляментарне „Коло польське" поступає таксамо.

„Ґломбіньский звернув свої декорації (ордери) цїсареви, таксамо як се зробили Біліньский і Яворский. Австрійські пляни зачинають псуватись. В Польщі відбувають ся маніфестації. Оба польські посольські клюби — парляментарне і соймове „Коло польське" запротестувало остро проти проти-польської політики і домагалось полагодженя польського писаня в пруській Польщі. Правительство було обурене і німецькі посли були страшно розгорячковані у своїх промовах. Вони радше згодились би на страту Альзації і Льотаринґії та ренських провінцій нїж пруської Польщі".

* * *

Старенький французький мінїстер заграничних справ дістав певно ті відомости від польських шляхтичів, які перебувають в Парижи. Він певно приняв їх в добрій вірі, бо гадав собі, що „ґалянтність шляхотська" не позволяє брехати; а таксамо опісля переслав їх в добрій вірі до Злучених Держав, до Іґнаца Падеревского.

Одначе, хто знає відносини в Австрії, а зокрема в Галичині, а також і в Польщі, той знає також, що в тих інформаціях польської шляхти, поданих французькому правительству, аж кишить від брехнї.

Перша і кардинальна брехня — се те, що Холмщина се край польський. Холмщина акуратно таксамо „польська" як західна Білорусь, або Литва, або Волинь, Поділє, Київщина і східна Галичина. **Всюди там є тільки польська шляхта, яка від столїть обсїла землї чужих народів, а в останних часах зачала вже їх продавати Жидам і Німцям.**

Се вершок кпин називати краї польськими з тої тільки причини, що там сидять польські дїдичі-галапаси.

Нам здаеть ся, що як би французьке правительство само розслїдило справу, а не вірило польським інформаціям, то оцінило би справу справедливо та не одушевлялось би польським криком, який має на метї пановане польської шляхти над українським народом.

До дальшої брехнї польської належить, що Поляки бунтують ся проти центральних держав. Що то за бунт, як вони голосують у віденськім парляментї за предложенями правительства; або як вибирають на „презеса" віденського „Кола польського" посла Геца, з німецького походженя і звісного приклонника урядової служби?!

Дальше Поляки поінформували мінїстра Пішона, що в Холмщині відбувають ся „демонстрації". Які се „демонстрації", то ми знаемо добре. Се певно не є жадні демонстрації народнї. „Демонструють" ті, що боять ся стратити великі земельні посїлости, отже польські шляхтичї, може зі своїми форналями, яких баламутять, що вони мають також щось до страченя. (По правдї, ті форналї зискають, бо дістануть землї, таксамо як і всї другі селяни).

Що Ґломбіньский відіслав ордер, який дістав від небіщика Франца Йосифа, се ще не така велика „революція". Навіть старий Біліньский міг по смерти цїсаря се зробити. За житя був би сього не зробив, бо був би не мав з ким грати в карти, а молодий цїсар, як грає в карти, то може шукає собі молодших грачів від старого Біліньского.

Московська република.

По усуненю тимчасового правительства Керенського, а заступленю його „комісаріятом" большевицької партії, прийшли народи, що донедавна були в московсько-царській неволї, до опамятаня та проголосили свої независимі републики. Большевики пробували ще склеїти невдоволені народи при помочи своеї програми, але що за „кляйстер" брали гарматні кулї, тож їх заходи скінчились на нічім. Московщину покинули всї народи й оставили її самою, з територією самого тільки московського народу і деяких дрібних фінських племен.

Теперішна Московщина обіймає вже тільки північно-східну часть Европи, простором понад 1 мілїон квадратових миль, — меньше-більше тричи стільки що територія України, — а живе на тім просторі понад 60 мілїонів московського народу.

Значить, Московщина вернула ся до природних національних границь. Не може вона тягнути тепер зисків з других народів, як то було в минувшинї, отже з українського, з кавказьких і инших, алеж не вічно один нарід має жити соками другого. Приходить пора, що треба й Московщинї жити о власних силах та вдоволятись тим, що має.

* * *

Славний московський письменник Максим Ґоркий (Алексій Пешков) написав дня 14. с. м. у своїй ґазетї „Новая Жізнь" (виходить в Петроґрадї) розпучливу статю, в якій представляє, що Росія стратила.

Він каже, що Росія, стративши Польщу, балтійські провінції і Україну, втеряла 707.000 квадратових миль територїї (або 25-ту часть цїлого простору давної Росії), 46 мілїонів населеня (або четвертину цїлого населеня давної Росії), а крім того велику часть земельних скарбів і промислу.

Що Росія стратила, то певна річ; алеж бо та Росія вже властиво не істнує. Ґоркий ще зачисляє до неї Білорусь, Донщину, Кавказ, Сибір, Туркестан, але по правдї і ті краї вже проголосили самостійність. В такім разї хиба Московщина стратила ті краї. Але як сама Московщина підносила би претенсію до них, то се значило би, що вона хоче над ними панувати. Тодї страта Московщини є здобутком для тих країв, бо се є для них освободженєм. І тодї вже нема рації жалувати за стратою, бо що стратила неволя, а зискала свобода, треба приняти радісно.

Московщина повинна погодити ся з тим, що другі народи давної Росії будуть самостійні, та що вона буде собі окремою державою, — московською републикою.

По проголошеню Петроґраду независимим містом (воно може бути у звязи з Московщиною або й нї), а перенесеню столицї до давної столицї московських князїв і царів — до Москви, ся переміна стала ся довершеним фактом.

Тепер вже Москалї повинні передівсїм пильнувати своеї держави, а певно здобудуть собі прихильність у сусїдів, хоч вони її не будуть вже називати „Росією" але — Московщиною.

Єднаймо ся.

(„Засїв", ч. 6, з 17. лютого 1918).

Майже десять тисяч верств, що відділяють нас від Киева, не дають нам вчасно і правдиво взнати тих подій, що творять ся тепер на Україні. Ті короткі звістки, що надходять до нас по телеґрафу, не дають нам права вірити, що то є дійсно правда, бо — як нам відомо — то телеґраф і майже всї державні інституції находять ся в руках большевиків. І можна сьміло сказати, що сї телеґрами таксамо фабрикують ся, як колись за старих часів фабрикували ся, що в Німеччинї та Австрії і хлїба нема і знарядів, що скрізь забастовки (страйки), бунти, революція, а те все проводилось для того, щоб підняти дух у війску, коли вже в нього падала надія на успіх.

І от тепер, коли большевики підняли братовбийчу, або як зветь ся, гражданську війну і коли вже дехто з них почав теряти надію, що кровавими та грабіжницькими засобами можна добити ся красшого житя на землї, коли теряють надію, що їх визнають законним урядом, що проти них встає майже весь сьвідомий нарід і коли вони вже почали падати духом, то Ленїнський уряд почав фабрикувати фальшиві вісти про успішну „війну", з Україною і иншими південними народами.

Правда, що отрута, яку розливає Ленїнська компанія, розійшла ся і по Україні. Кому не захочеть ся так легко здобути собі і гроший і хлїба і всього, що потрібне для житя. А тут такий легкий спосіб. Взяв кия в руки, коли нема якої рушниці, пійшов до банку, або економії, або до крамниці, і їдж, душе, пий і весели ся. Найпростійший і найлекший спосіб. Знаеш, що ніякий закон, ніяка влада не визнає, що сього не повинно бути і за такий спосіб здобутя ніхто не осудить.

Але український нарід має свій розум. І от коли з початком революції скрізь в Росії лила ся кров, грабували економії, руйнували ся міста і села, на Україні в той час було житє майже мирне і спокійне. Кождий поважав закон, кождий поважав чужу власність і одна з країн, де можна було найти спокій і правду, се була Україна.

Так і тепер. В кождого з нас є на Україні хтонебудь зі знайомих або свояків, і часто одержують ся листи, що там зовсім не так погано, як сповіщають нас по телеґрафу, тай сьвіжо приїзжі люди розказують, що ті телеґрами то є цїлком брехня, бо большевики не мають успіху в нас на Україні. Нарід український визнає, що Рада і Ґенеральний Секретаріят не хотять злого свому народови, тому народови, котрий прагне красшої долї і котрий сам настановив їх для того, щоб кувати йому красшу долю.

Тому то, як Рада так і Секретаріят вживають усїх сил, аби справдити довіре народу. Вони, не покладаючи рук, працюють над тим, аби встановити на Україні красше жите. Ми знаємо, що Рада видала універзал, в якім оголошено всї права народу, що вона також прагне мира і внутрішного і зовнїшного, як прагне його і весь український нарід, вимучений тою ганебною війною. Алеж не можна добувати мир та красшу долю таким засобом, як того вживає большевицький уряд. Щоб добити ся мира з Німцями, він припинив війну з ними, він подав їм по братськи руку і розпочав війну в себе дома. І перестала лити ся кров ворожа, натомісць полила ся кров невинних дїтий та жіноцтва.

Бачучи таке руйноване держави та її окремих частин, в нас руки опускають ся і ми теряемо надію, що колинебудь прийде такий час, що Росія знову зможе заняти відповідне місце в рядї великих держав. Але воно не так страшно, як здаеть ся. Ми не повинні теряти надії на красше, а навпаки, кожда наша думка, кождий наш рух повинні бути надією, що прийде час і нарід побачить, куди його завели; він схаменеть ся, візьметь ся за розум і раптом все припинить ся. А коли ми будемо жити такими надіями, то вони нададуть нам сил до працї, до гуртованя в громади, в кооперативи, а так обєднавшись, ми будемо йти до красшого житя. Так згуртувавшись міцно, як братні народи, ми повагом підемо в те царство соціялїзму, в яке хотять нас вкинути раптом не підготовлених.

Так не теряймо-ж надії на красшу будучність, а єднаймо ся й твердими кроками прямуймо до красшого ладу, до красшого житя на Україні і взагалї в цїлій федеративній державі.

Російська демократія про мир.

(„Зоря", ч. 20-21, з 4. падолиста 1917).

Російська демократія виробила „демократичні умови мира". Але сї умови могли би виробити на таке-ж копито і старі дипльомати за блаженних часів, коли демократії зовсїм зась було мішати ся.

Дійсно, по батьківськи демократія піклуєть ся й клопочеть ся за добробут тих народів, які жиють десь за горами, за долами, за широкими морями, і нї одним словечком не згадує про тих, які жиють у неї аж під самим носом.

Мовляв, треба повернути все Сербії, Чорногорі, надїлити й нагородити Бельґію, дати право самовизначеня Ельзац-Льотаринґії до повної автономії; не забуті навіть Персія й Вірменія; Польщі так невідмінно повинна бути ґарантована державна незалежність, а про те, що вся західна Україна зовсїм зруйнована, сплюндрована й знищена — анї словечка!

Яка-ж ріжниця між сучасною російською демократією і старим урядом? — Ніякої! Як старий уряд та його дипльоматія дуже побивали ся про долю й право Бельґії, яка від Росії десь аж за двома державами (Австрією та Німеччиною), проливали свої крокодилячі сльози й на весь сьвіт кричали, що вони бють ся за красшу долю всїх покривджених і тут же у себе руйнували й нищили богатий край та знущались над його народом, так і сучасна демократія про всїх згадала, аж за море сягнула, а про своїх братів, за свій дійсно рідний український нарід зовсїм забула.

Схоже на те, як один чоловік бив свою жінку, а в той саме час нагодив ся його товариш, який нишком кохав ся з нею. Побачивши бійку, він мов справжний лицар кинув ся боронити чужу жінку, хоч своя жінка ніколи з синяків не виходила.

Чи не так наша демократія піклуєть ся про самоозначене народів?

Коли тепер богато зруйнованих країв, то чи не найбільше поруйновано й зобиджено Україну? Слїд би було російській демократії — коли вона дійсно демократія в повнім розуміню сього слова — про се подумати.

А наш нарід, наш бідний, вимучений, осьміяний, пограбований, побитий, знївечений, розігнаний український нарід, повинен криком кричати й нагадувати про себе, щоб наша „демократія" й наші „добрі" союзники не забрали в нас і того, що лишилось.

Ми повинні вимагати негайно мира на дійсно демократичних підвалинах, до повного й безборонного самовизначеня всїх малих і великих народів.

П. Темченко.

„Україна"

СПІЛКА ПОЗИЧКОВА І БУДІВЛЯНА В КЛІВЛЕНДІ.

(UKRAINA, RUTHENIAN LOAN AND BUILDING ASSOCIATION.)

Допись та має на цїли заохотити наш український загал до фінансової орґанїзації, а також забезпечити ощадности наших людий перед визиском і стратою.

Найкрасшим доказом, до чого можна дійти фінансовою орґанїзацією, є успіхи, до яких дійшла Спілка позичкова „Україна" в Клівленд, Огайо, за короткий час свого півтретярічного істнованя.

Згадану Спілку основано дня 7. липня 1915 р. старанем Впр. о. Димитрія Добротвора, бувшого пароха при церкві св. Ап. Петра і Павла і пп. бл. п. Михайла Чеґіна, Стефана Палїводи, Андрія Білянського і Василя Волянського та заінкорпоровано в стейтї Огайо. Через інкорпорацію віддано її під стейтову контролю. Кілька разів до року контролює стейтовий інспектор книги, касу і цїле діловодство Спілки. Задля того урядовою мовою Спілки мусить бути мова анґлїйська.

Закладовий капітал Спілки здекльорований при інкорпорації був на суму $100.000.00 — розділений на 500 удїлів по 200 долярів.

До кінця року 1917 розібрано 439 удїлів межи 209 членів і сплачено на тіїж удїли (шери) $18.057.62. За один удїл платить ся 50 центів тижнево через шість літ і три місяці, що винесе $157.50, а проче до висоти 200 дол. наростає з дивіденди і проценту, який удїлові побирають від гроший зложених на удїл.

Від гроший зложених на удїл побирали удїлові в р. 1917 5 процент.

Спілка має право приймати ощадности і платить від них 4 процент. До кінця року 1917 вложено ощадностий до Спілки на суму $188.248.59.

Депозитовані гроші удїляє Спілка на гіпотечні позички, а то на закупно землї, та на будову і поправу домів.

Позички гіпотечні сплачують ся місячно по $1.00 від 100 дол. позичених, в чім є зачислений сплачуваний капітал з процентом.

До кінця року 1917 удїлено позичок на суму $221.300.00.

З сего сплачено в 1917 роцї $21.971.66.

Чистий зиск в роцї 1917 виносив $2.315.61.

Спілкою завідує дирекція, зложена з 9 членів, вибираних через удїлових на загальних річних зборах. Директори вибирають зпоміж себе президента, його заступника, касієра і секретаря. Президент іменує контрольну комісію з 3-ох членів і з тогосамого числа зложену комісію оцїночну. Відколи діловодство Спілки збільшило ся, урядує секретар стало кождого дня в Спілцї і побирає за се відповідну платню. Чотири рази до року переводить контрольна комісія контролю каси і книг.

Комісія оцїночна оцїнює землю і доми, на котрі має удїлити ся позичка, касієр орудує готівкою Спілки, а президент провадить зборами директорів і наглядає над цїлим діловодством Спілки. Є також сталий синдик, то є адвокат, котрий є присутний що тижня на кождім мітінґу директорів і пильнує правної сторони Спілки.

Члени дирекції побирають за свою роботу невелику заплату. Адвокат не побирає від Спілки ніякої платнї, а за се дістає від сторін, що беруть у Спілцї позичку, відповідну нагороду за зроблене всїх документів потрібних до затягненя позички. Всї члени дирекції стоять під бондом і солїдарно відповідають за всї страти Спілки, ними спричинені.

Спілка „Україна" в Клівленд, О., має свій безплатний офіс в церковній гали і виробила собі довіре межи своїм народом. Ті гроші, що перше лежали може де в хатї скриті, наражені на крадїж, огонь, гроші, що лежать по непевних банках або денебудь в инших руках без ніякої запоруки, скріпляють нині українську Спілку і стоять під зарядом людий знаних в місцевости, уміщені на добрій і певній гіпотецї, а не на жадних спекуляціях.

Готівки під рукою є все мало, бо се не принесло би ніякого пожитку ні Спілцї ні депозиторам.

Не один цікавий спитає: ну, а що буде, як всї депозитори зажадають звороту всїх своїх ощадностий, і то відразу?

Бо найбільше ощадностий мають власне ті люди, що по війнї можуть зажадати нараз звороту всїх ощадностий. На се відповідь така: Спілка має умову з одним з найбільших банків в Клівленд, О., з котрим стоїть у звязи в своїх фінансових операціях, що на случай більшої потреби готівки, банк сей перейме на себе не сплачені ще Спілцї гіпотечні позички і за них виплатить Спілцї готівку, котру виплатить Спілка депозиторам.

Годить ся додати, що люди відносять ся до Спілки з великим довірєм — і то не тільки свої, але й чужі.

Я умістив сю статю, щоби заохотити наших людий і по других місцевостях до закладаня таких спілок, бо се річ не трудна.

В сей спосіб забезпечить ся ощадности наших людий перед стратами, дасть ся нашим людям можність затягнути без трудности позичку на закупно землї і будову домів та виробить ся дух орґанїзаційний.

Такі спілки по літах істнованя можуть підперти фінансово инші наші орґанїзації тут в Америцї, як приміром: будову Народних Домів, Сиротинців, шпиталїв і инших, а також дати визначну поміч нашим інституціям в краю.

о. Филимон Тарнавський.

В Росії:

(Продовжене зі стор. 1-шої).

провідниками, Николаем Ленїном і Львом Троцьким, є сильно напружені.

Кажуть, що Ленїн є дуже невдоволений з дїяльности Льва Троцького в Берестю Литовськім.

Марія Спірідонова видала відозву до селян.

ПЕТРОҐРАД, 15. марта. — Марія Спірідонова, яка є одним з головних провідників між большевиками, видала відозву до селян, в якій заявляє, **що потверджене німецького мирового договору означає для селян втрату землї і свободи.**

Поголоски про протиреволюцію в Петроґрадї.

В Петроґрадї, як доходять вісти, відбувають ся приготованя до протиреволюції. Три полки мало станути по сторонї протиреволюційних елементів. Большевики, передчуваючи якусь небезпеку, укріпляють площі і важнїйші будинки. Смольного Інституту бережуть машинові кріси. **Вибуху протиреволюції можна надїяти ся кождої хвилї.**

Члени царської родини мусять реґіструвати ся.

ПЕТРОҐРАД, 18. марта. — Всї члени родини Романових, які числять поверх 16 лїт, мусять реґіструвати ся перед комісією для здавленя протиреволюції. Великі князї Николай Михайлович і Сергій Михайлович є одинокими членами царської родини, які під сю пору находять ся в Петроґрадї.

Війна коштувала Росію 51 міліярдів рублїв.

ПЕТРОҐРАД, 18. марта. — Мінїстер загр. справ, Чічерін, повідомив урядово центральний екзекутивний комітет про потверджене мирового договору з центральними державами.

Чічерін подав до відома, що війна коштувала Росію 51.000,-000.000 рублїв.

Керенський перебуває в Норвеґії.

ТОКІО, 19. марта. — Достовірні вісти потверджують давнїйше донесене, **що бувший російський премієр, Керенський, перебуває в Крістіянії** (столиця Норвеґії).

Телеґрама з Крістіянії доносить, що бувший російський війсковий аташе, ґен. Яхотонов, вийде нині до Злучених Держав, щоби виєднати для російських офіцирів дозвіл вступати до американської армії.

Ґен. Яхотонов находив ся якраз тоді в дорозї до Петроґраду, коли повалено правительство Керенського, який предкладав йому уряд заступника мінїстра війни. Пізнїйше правительство Ленїна робило йому предложене, щоби обіймив уряд мінїстра війни.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОСОЛ ПОКИДАЄ РОСІЮ.

ТОКІО (Японія), 18. марта. — **Американський посол, Френсіс, в товаристві 36 Американців, Японів і Хінців, минув дня 9. марта місто Омск** (на Сибіри), як доносить урядове донесене до департаменту загр. справ.

Пізнїйша телеґрама доносить, що американський посол прибув вже до Іркутска.

Большевицьке правительство згодило ся дати безпечний переїзд дипльоматам аліянтів до Владивостоку.

Читайте „Свободу" і приєднуйте її нових передплатників!

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць лютий 1918 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць лютий 1918 року як суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (марта) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зробить до 1-ого марта 1918 р., то в цьвітню 1918 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю лютім 1918 року взяли переступні листи, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю марті 1918 року, бо на другий місяць, т. с. в цьвітню 1918 року вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тілько на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШИЙ ВІДДІЛ.

Товариство Жеребецька „Любов" в Ню Йорку, Н. Й.

В. 144. Крумпин Михайло, Федун Іван, Фурек Іван, Соловський Михайло, Бучинський Василь, Федун Катерина, Сивстун Василь, Баран Данило, Чайка Анна, Кавецький Николай, Фурек Анна, Лукович Анна, Бих Віктор, Фурик Василь, Бих Петро, Соловський Ілія, Соловський Йосиф.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 3. Либа Михайло.
В. 4. Глива Антоніна.
В. 7. Олекса Петро.
В. 9. Геллер Йосиф, ГеллерНазя.
В. 16. Мельник Олекса.
В. 17. Дуда Стефан.
В. 18. Чупор Гелена, Павук Марія.
В. 21. Тилько Николай.
В. 23. Кіндзерський Петро, Михальчук Дмитро.
В. 24. Целин Федко.
В. 28. Ревера Марія.
В. 31. Гундяк Юрко.
В. 35. Ганич Григорій.
В. 37. Чечель Доська.
В. 39. Кудлик Андрей, Гіба Антін.
В. 40. Перемиібіда Онуфрій, Хшан Станіслав, Сьвідерський Лука.
В. 41. Опалюх Мартин.
В. 42. Бабюк Катерина, Сапета Марія.
В. 57. Шершунович Филимон.
В. 59. Срогий Юрко, Галкевич Михайло, Лупа Катерина.
В. 62. Луцик Яким, Горбатий Михайло.
В. 63. Грицик Марія.
В. 65. Грега Василь, Зузяк Антін, Василик Іван, Лічатин Василь, Шатковський Антін, Крупа Михайло, Зуб Іван, Бобер Петро.
В. 67. Морозко Іван.
В. 68. Рибак Зофія, Савчук Антін.
В. 69. Гнатович Стефан.
В. 72. Новіцький Іван, Слоньовський Володимир, Гайда Йосиф, Федак Олекса.
В. 74. Олійник Николай.
В. 76. Пендик Стефан, Фудалі Михайло, Васильків Стефан, Малмин Андрей, Дідилівський Андрей.
В. 77. Олешко Николай.
В. 81. Чеховський Іван, Цілінський Петро, Ястжемський Михайло.
В. 83. Прус Михайло.
В. 85. Земледух Петро.
В. 91. Галай Петро, Лебідь Дмитро, Квасниця Семко, Ящиницький Василь.
В. 95. Морикін Катерина, Морикін Іван, Ковальчук Семен.
В. 98. Дудич Іван.
В. 102. Маланчек Олекса, Присташ Михайло, Ластівка Яцко, Дутковський Михайло, Войнаровський Йосиф, Любінський Іван, Шулява Іван, Дорош Петро, Марко Ілько.
В. 103. Греш Іван, Паращук Іван.
В. 104. Пушкар Григорій, Ялечко Павло, Пушкар Гасьна.
В. 107. Давідов Василь, Іванух Никифор.
В. 108. Кококайло Йозефіна.
В. 110. Шумняк Стефан.
В. 11. Федура Марія, о. Баніт Йосиф, Козак Ігнатій, Федура Іван, Стапай Настя, Стапай Ілько, Козак Михайло.
В. 112. Щур Марія, Калезовська Марія, Василь Зофія, Добуш Параска, Старинщак Катерина, Ніх Марія, Белянська Магдалина, Кардамаш Марія, Чарнота Параска, Прокопенко Розалія, Возьна Юлія, Сьвідрик Ефрозина, Лущишин Марта.
В. 113. Шафран Іван.
В. 119. Магун Анастазія, Білан Марія.
В. 122. Твориш Михайло, Качалуба Николай, Собецький Михайло.
В. 123. Садлак Михайло.
В. 124. Кип Павло, Козак Денис.
В. 130. Терпливець Николай, Тинецький Михайло, Мищишин Николай, Сеньків Гаврил, Мазурик Василь, Желем Михайло, Бойко Стефан, Бойко Катерина, Маркін Николай, Фурек Теодор, Лошків Юстина, Агрест Іван, Агрест Теодор, Сташок Михайло, Данилович Данило, Козій Григорій, Фурик Марія, Якимович Теодор, Сьвідор Андрей, Потавський Константин, Нижникевич Йосиф, Ніньовський Тимко, Сеньків Анна, Гичка Василь, Корпиня Михайло, Нижанкевич Марія, Іванчук Федор, Даньчак Николай.
В. 132. Чистух Семен, Солян Ігнатій, Кльоц Іван.
В. 133. Дармограй Стефан, Височанський Николай.
В. 142. Радапяк Данило.
В. 146. Залицька Анастазія, Шевчук Ірина.
В. 147. Гайдай Василь.
В. 155. Добранський Іван.
В. 160. Воробець Михайло, Білоус Мих.
В. 162. Дзюба Николай.
В. 168. Хміль Кость, Дорміц Василь, Солодчук Михайло.
В. 170. Рудак Пилетій, Добровольський Іван, Манорек Нестор.
В. 179. Владика Теодор, Насєвошин Василь, Дяк Іван.
В. 186. Баволяк Юлія, Баволяк Анна.
В. 191. Покіда Розалія, Смолинь Петро, Назаревич Іван.
В. 192. Вацик Андрей.
В. 195. Бибель Василь, Бирва Стефан.
В. 198. Савущак Василь.
В. 206. Пророчок Василь, Боднарчук Йосиф.
В. 209. Сант Павло, Бобенчак Феськo, Бобенчак Йосиф, Бобенчак Розалія, Бобенчак Юлія.
В. 213. Ощует Анна, Макотон Петро.
В. 214. Блюс Олекса, Дорош Михайло.
В. 217. Пернак Петро.
В. 218. Бережанка Іван, Богач Ник.
В. 221. Гуц Михайло, Гулиш Войцех.
В. 230. Крупик Іван.
В. 233. Пьотрович Ольга, Гаврилець Петро, Мостранський Володимир.
В. 234. Тулкевич Василь, Федірко Андрей, Олексюк Николай.
В. 241. Лахман Николай, Симегин Микола.
В. 245. Гронський Семен, Стадник Александрія, Колтун Іван, Кушнір Марія, Маненків Михайло, Гаврищко Максим, Стадник Наза.
В. 247. Вільницький Іван, Гера Михайло, Санчук Яким, Сусний Стефан, Німець Ілько.
В. 254. Подобінський Михайло, Заналужний Александер.
В. 255. Потрана Васько, Кущинцька Марцеля, Дидьо Іван.
В. 259. Цахолок Михайло, Павлуцька Марія.
В. 270. Підгорецький Іван, Нестор Михайло, Кухар Гаврило.
В. 274. Мирдич Іван, Мирдич Михайло, Лясейко Гриць, Фидина Николай (мол.).
В. 276. Уштан Антін, Пузух Марія, Свердан Василь, Мишак Дмитро, Бабирський Петро, Шапошік Іван, Андрусишин Дмитро.
В. 282. Атаманчук Михайло.
В. 286. Челак Василь, Шмайдей Теодор, Шиную Стефан.
В. 288. Заблоцький Михайло.
В. 292. Лавринець Николай, Кісель Петро, Суханський Николай.
В. 296. Іваків Лука.
В. 300. Хлус Іван, Василишин Мих.
В. 322. Кітган Теодор.
В. 323. Ісвюк Марія.
В. 324. Балабас Марія, Канюка Теодор, Моклюк Іван, Котельник Іван, Касьян Теодор, Зубик Николай, Волошин Іван, Березовський Петро.
В. 332. Яблонська Марія.
В. 336. Левицький Михайло, Мазур Іван, Камецький Михайло, Кузма Мих.
В. 338. Ядчишин Текля.
В. 341. Пороток Андрей.
В. 342. Миньо Анна, Миньо Константин, Клебан Зофія.
В. 350. Германович Ілія, Крєсан Петронеля, Германович Марія.
В. 354. Кохарський Андрей, Костечка Іван.
В. 367. Романишин Іван, Урус Ник.
В. 369. Залужний Гнат, Закревська Марія, Закревський Павло.
В. 370. Мурин Методій, Нацюк Андрей, Штойко Николай, Стояк Іван.
В. 371. Гарцула Юстина, Гарцула Стефан.
В. 379. Кухар Петро.
В. 380. Цурій Катерина, Курдуп Григ.
В. 384. Пастерняк Теодор, Кари Григ.
В. 401. Шпак Стефан, Гордєєнко Лаврентій.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 10. Антон Н. Петро.
В. 14. Гураль Анна.
В. 15. Стельмах Гринько.
В. 17. Козар Андрей, Пограничний Пос.
В. 22. Вітушинський Григорій.
В. 27. Похамський Петро, Творищук Іван, Майчак Текля.
В. 36. Кравець Анна.
В. 41. Баран Юрко.
В. 42. Лорин Олекса.
В. 44. Матко Кароль.
В. 47. Лагдан Константин.
В. 49. Якубовський Павло.
В. 58. Гребеняк Николай.
В. 65. Кухар Іван.
В. 66. Михалко Анна.
В. 67. Шморгун Лев, Гринишин Андрей, Загоруйко Павло, Скіба Іван, Клящко Анна, Клящко Яфрим, Гончарик Іван.
В. 72. Келб Калимир.
В. 75. Бермач Григорій, Чмир Григорій, Німа Михайло, Семец Николай, Щербатий Тимко, Романець Яків, Полік Павло, Візний Дмитро, Шрак Іван.
В. 76. Горішний Іван.
В. 91. Зулеба Василь, Дзюбінський Михайло, Крачковський Йосиф.
В. 95. Бурута Михайло.
В. 101. Волошин Олекса.
В. 102. Микитюк Іван.
В. 108. Мунтук Григорій.
В. 109. Левінський Петро, Пляш Михайло, Шумилов Василь.
В. 117. Кароль Николай, Троняр Іван, Бобер Альберт.
В. 119. Макар Анна, Сокіл Розалія.
В. 135. Гересевич Йосиф, Беца Теодор.
В. 137. Лубоцький Николай.
В. 142. Соболовський Михайло.
В. 146. Тлаків Антін, Борейко Роман, Леза Василь, Горішний Стефан, Бондаренко Касіян, Мидрик Іван.
В. 147. Мельничук Гриць, Даслзінь Станіслав, Рудакевич Іван, Сивий Максим, Трач Олекса, Семанишин Павло, Демко Іван, Мулик Василь, Задорожний Василь.
В. 151. Мороз Катерина.
В. 155. Фик Іван.
В. 217. Іванів Андрей, Качала Іван, Ковба Іван (Данила), Кучмій Григорій, Мазурик Марко, Мілян Андрей, Рудий Іван, Федунь Михайло, Курець Лесько, Швець Антін.
В. 218. Дуньчак Іван, Демчак Михайло, Макар Михайло, Пущак Семен, Претко Іван, Клюс Михайло, Нидоступ Юрко, Сиротяк Ігнатій, Ярнола Андрій.
В. 221. Чикало Григорій.
В. 224. Шавінський Іван.
В. 225. Ільків Николай.
В. 239. Шкодовський Максиміліян, Даньків Карило, Ачаль Марія, Везтун Михайло, Дзюбан Іван, Кончинський Михайло, Кушнір Іван, Черкас Іван, Боднарчук Онуфрій, Бручковський Михайло, Проньо Іван, Зойшлий Франко, Гриців Гринько, Муха Стефан, Нацуга Станіслав, Кобильник Стефан, Копик Олекса, Вергун Йосафат, Пришляк Михайло, Стечишин Андрей, Чмир Текля, Ухнат Теодор, Москаль Анна, Кобильник Анна, Цамлан Панько.
В. 240. Зохнюк Катерина.
В. 248. Фарина Іван.
В. 251. Сурмон Николай.
В. 273. Лищник Теодор.
В. 276. Хлус Николай.
В. 282. Масляк Григорій, Осак Іван, Дмитрук Ілія.
В. 292. Галабурда Василь, Листвак Стефан, Костирка Петро.
В. 300. Вархола Стефан.
В. 305. Грагідий Федор, Грядиль Петро.
В. 308. Коробій Іван.
В. 316. Багрій Сенько, Скорохода Дм.
В. 322. Яхвак Андрей, Демків Іван.
В. 336. Лежак Іван, Корінь Николай, Римар Михайло, Петрович Іван, Гальчук Дмитро.
В. 341. Кальницький Іван, Кравець Ів.
В. 349. Кушнір Петро, Борецький Гіларій, Гусович Мартин, Проць Анна.
В. 363. Кліщ Николай, Кліщ Швергун Іван, Лущишин Николай, Леськів Николай, Лущишин Стефан.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (ЛИСТАМИ) КАРТАМИ.

В. 12. Окаль Текля.
В. 18. Гавчик Анна.
В. 40. Вецковський Маріян.
В. 87. Поляк Григорій.
В. 102. Павук Антін, Романів Григорій, Шалапій Онуфрій, Шалапій Марія.
В. 105. Мучан Олекса.
В. 106. Турчиновська Катерина.
В. 116. Чагарин Іван.
В. 130. Кудлик Семен.
В. 165. Гасин Михайло.
В. 179. Білочанський Петро.
В. 218. Матун Николай.
В. 221. Галаса Стефан.
В. 225. Барилак Марія, Барилак Іван, Барилак Михайло, Гатала Андрей, Кіс Стефан, Павук Михайло, Дац Григорій.
В. 233. Легкун Анна.
В. 234. Малина Михайло.
В. 251. Бетман Семен.
В. 288. Кушнір Петро.
В. 295. Петруха Михайло.
В. 315. Гаврилів Павло, Костецький Василь.
В. 384. Сітар Антін.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 2. Воргач Антін.
В. 7. Макитра Стефан, Костів Йосафат, Ткачишин Юрко.
В. 12. Долина Андрей.
В. 14. Дупей Юрко, Прус Павло, Борис Михайло.
В. 21. Бойчук Василь.
В. 27. Дацьковський Іван, Зілінський Стах, Зілінський Антін.
В. 28. Скоратко Дмитро.
В. 38. Русинко Йосиф, Саварин Еміліян.
В. 41. Родицький Андрей.
В. 44. Любінецький Стефан.
В. 49. Шумей Юрко.
В. 57. Пермаль Фелікс, Лісовський Антін.
В. 58. Матвіїв Деміян, Димкович Іван.
В. 59. Тимчук Анна, Гамалій Павло.
В. 67. Андрушко Антін, Керничний Михайло, Нич Олекса, Суховерх Андрей, Лесів Юрко, Лесів Атанас, Сидор Онуфрій.
В. 70. Чесняк Дмитро.
В. 78. Симачук Іван.
В. 87. Шаран Дмитро.
В. 89. Шкронтан Стефан.
В. 91. Берком Юрій, Бідей Василь.
В. 96. Билен Іван.
В. 97. Герула Томаш, Вульчин Василь.
В. 104. Сорока Петро.
В. 105. Баховський Юрій.
В. 109. Німець Прокіп.
В. 112. Карась Катерина.
В. 114. Попович Деміян, Яців Николай, Гозовчак Михайло.
В. 116. Черевзтий Василь, Кравець Михайло.
В. 117. Ханачівський Михайло.
В. 119. Семенько Анна.
В. 124. Балас Дмитро, Кіт Матвій.
В. 126. Фаск Данило.
В. 127. Любінський Василь.
В. 133. Сташів Николай, Весоловський Антін, Весоловська Емілія, Флорко Теод.
В. 146. Дзюма Николай, Мехкота Тимотей, Романяк Ілія.
В. 147. Воляник Мартин.
В. 149. Голинський Антін, Гаврищук Онуфрей, Гуменюк Остап, Голинська Зофія.
В. 150. Федоришин Петро.
В. 155. Слиж Марія.
В. 160. Маруняк Николай, Максимів Юлія, Понталян Максим.
В. 165. Добош Петро.
В. 168. Коцінський Михайло, Тесля Тимко.
В. 170. Цишка Гриць, Качмар Михайло, Спет Теодор, Зінич Іван, Хоптій Михайло, Хитрень Сидор, Баречко Іван.
В. 173. Ганько Марія.
В. 175. Братусь Іван, Снєжек Франко, Соловій Константин, Козак Онуфрій.
В. 213. Комарницький Ігнац, Жебровський Вацлав.
В. 214. Кульпа Николай, Довган Семен.
В. 217. Андрусів Михайло, Щегельський Петро, Капітан Сенько, Балюк Семко, Гойсак Стефан, Гуняк Михайло, Кісіль Николай, Климець Михайло, Ковба Василь, Куцій Михайло, Музичка Дмитро, Пилипів Іван, Травінський Іван, Замлинський Григорій, Федунь Михайло, Швець Іван.
В. 218. Гринечко Стефан, Данельчак Андрей, Ясний Николай, Кардаш Іван, Кріль Іван, Лабай Стефан, Максимчак Василь, Несьпор Михайло, Процак Іван, Сокіл Йосиф (Стефана), Спротяк Андрей, Стахура Йосиф (Стефана), Шпак Михайло, Ванкович Антін, Сокіл Петро, Лунів Петро, Омелян Григорій.
В. 220. Бардаховський Іван.
В. 221. Барабаш Іван, Граб Іван, Сьвірський Петро, Багрій Николай, Галан Стефан, Мисюк Василь.
В. 248. Брингілевич Томаш, Федоришин Николай.
В. 270. Чорний Мартин, Левко Ксеня.
В. 274. Господар Михайло.
В. 277. Диняда Петро.
В. 282. Кожушко Марія.
В. 283. Довгий Петро.
В. 292. Поточняк Михайло, Куск Андрей, Яворський Андрей, Вичфський Дмитро.
В. 300. Геряк Михайло, Бучко Мих.
В. 301. Шайнога Павло.
В. 316. Лисий Дмитро, Дорофей Михайло, Марцінів Михайло, Плекан Николай, Дзюмак Григорій, Лошитко Григорій, Скробач Сильвестер, Корятко Кость.
В. 321. Грущак Григорій.
В. 330. Стрнек Гіларій.
В. 336. Масляник Михайло.
В. 338. Литвин Петро.
В. 339. Тренич Трофим.
В. 341. Микита Николай, Одосій Андрей, Матійчук Теодор.
В. 350. Олмнців Пилип.
В. 354. Харозикевич Яків, Волиняк Захарій.
В. 363. Кліщ Іван, Лущишин Іван, Белей Дмитро, Коетів Іван.
В. 367. Лехкий Іван.
В. 370. Миронюк Роман.
В. 384. Куземко Михайло, Слівінський Стефан.
В. 388. Волошин Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 3. Крук Михайло.
В. 12. Ганчик Анна.
В. 42. Кудлик Семен, Куйбіда Франка.
В. 45. Мутак Олекса.
В. 66. Валько Іван.
В. 70. Гаврилів Павло, Костецький Вас.
В. 72. Вацковський Маріян.
В. 105. Лопух Іван.
В. 106. Галаса Стефан.
В. 151. Мацьків Марія.
В. 170. Тимочко Николай.
В. 206. Чагарин Іван.
В. 225. Щурин Николай.
В. 237. Стеців Григорій.
В. 286. Челак Михайло.
В. 296. Лобур Василь.
В. 301. Панушка Іван.
В. 349. Кушнір Петро.
В. 400. Петруха Михайло.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 28. Пачута Іван.
В. 42. Куйбіда Ілія.
В. 179. Жмапяк Іван.
В. 186. Бурвіх Ілько (Олекси).
В. 350. Роздільська Анастазія.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю січню 1918 р. було членів в У. Н. Союзі	10.042
В місяцю лютім 1918 р. принято нових членів до У. Н. Союза	303
В місяцю лютім 1918 р. принято наново в члени У. Н. Союза	154
В місяцю лютім 1918 р. принято з переступними (листами) картами до У. Н. Союза	31
В місяцю лютім перейшло з низших кляс посмертного	13
Разом	10,544
В місяцю лютім 1918 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок чи инших причин	174
В місяцю лютім 1918 р. взяло переступні (листи) карти	21
В місяцю лютім 1918 р. перейшло до вищих кляс посмертного	13
В місяцю лютім 1918 р. померло	5
Разом	213
В місяцю лютім 1918 р. У. Н. Союза числив членів після сімох кляс посмертного	10.331

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса D $100	1
Кляса A $250	416
Кляса AA $500	4.382
Кляса B $750	160
Кляса C $1000	5.315
Кляса BB $1500	53
Кляса CC $2000	4
Разом	10.331

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.,
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ЧЛЕНИ ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

Члени, які були суспендовані в січни с. р. і котрих імена були вже голошені в рекордовім звіті за січень 1918 р., а котрі не зголосивши ся в місяци лютім 1918 р. о принятє їх наново, зістали виключені з організації. Котрий би з понизше наведених хотів відзискати членство, мусить в сій справі віднести ся письменно в протягу сего місяця до головної канцелярії У. Н. Союза.

В. 9. Кудлик Антін.
В. 10. Співак Іван.
В. 14. Войтович Юлія, Лучків Войцех.
В. 22. Петришин Теодор, Маланчук Ів.
В. 23. Скалецький Михайло.
В. 27. Рутковський Франко.
В. 34. Запотічний Василь, Бурак Григ.
В. 36. Полигонька Стефанія.
В. 42. Качмарський Роман.
В. 46. Микитин Яків, Сьомкайло Мих.
В. 49. Мимрик Теодор, Петрик Тимко, Сабадаш Петро, Боболінський Яків.
В. 50. Сенишин Юрко.
В. 51. Неколишин Ілія.
В. 59. Пилипенко Даниїл.
В. 65. Багрій Василь.
В. 67. Наконечний Іван.
В. 68. Король Микита.
В. 72. Келб Йосиф, Ката Франко.
В. 74. Гуменюк Йоаким.
В. 78. Сміяка Юліян.
В. 83. Вівчар Николай.
В. 88. Шавалюк Петро.
В. 93. Мацевко Анна, Суховерський Михайло.
В. 95. Меч Федько.
В. 96. Нестор Михайло.
В. 99. Мельник Іван.
В. 110. Блавуцяк Іван, Чорний Іван, Блавуцяк Андрей.
В. 111. Дошак Андрей, Васильовський Даміян.
В. 114. Гинько Юстина, Гинько Ник.
В. 116. Кащишин Йосиф, Пазюк Мих.
В. 117. Зелінський Володимир.
В. 119. Корецька Марія.
В. 127. Бортник Марко, Скрип Стефан.
В. 132. Ганяк Николай.
В. 137. Лубоцький Семен, Модний Семен, Модний Іван.
В. 142. Мирков Кость.
В. 146. Ільницький Николай, Гнилиця Николай, Доскоч Михайло.
В. 147. Рудяк Михайло, Соджак Михайло, Хабяк Дмитро, Салик Василь, Хрущ Василь.
В. 155. Дзера Василь, Гулевич Йосиф, Симчик Іван.
В. 179. Гречух Юрко, Фрайт Василь, Сипишин Андрей.
В. 192. Целихата Марія.
В. 217. Білик Михайло, Дзіняк Михайло, Дорофей Іван (с. Николи), Ояляк Франко, Томчук Каїтан, Юзон Михайло.
В. 218. Бусько Теодор.
В. 221. Чикайло Марія.
В. 234. Василюк Михайло.
В. 235. Кіншцик Павліна.
В. 239. Цупер Николай, Балицький Павло.
В. 245. Федорович Франко.
В. 248. Казюта Йосиф.
В. 282. Саган Володимир.
В. 283. Коловський Теодор.
В. 292. Корнах Андрей.
В. 296. Перша Іван.
В. 316. Гнилиця Антін, Рудий Петро, Сенишин Петро, Возій Григорій, Заблоцький Лука, Стехна Михайло, Содома Андрей, Мазурик Іван.
В. 330. Стасишин Михайло, Дармола Володимир.
В. 336. Дембіцький Петро, Остапчук Григорій.
В. 351. Кожух Павло.
В. 354. Марек Мартин, Романик Юрко, Голубовський Захарій.
В. 355. Городинський Андрей.
В. 365. Гевчук Михайло.
В. 379. Сеньора Михайло.
В. 388. Ярошинський Николай, Дольський Іван, Совінський Іван.
В. 401. Крушельницький Володимир.

Сї члени взяли переступні карти в місяцю січни с. р., а в лютім с. р. не зголосили ся до жадного иншого правного відділу У. Н. Союза. Коли вони не зголосять ся в протягу місяця марця с. р. зістануть виключені.

В. 10. Тимцьо Михайло.
В. 70. Костецький Володимир.

ЗАМІТКА: Всі сї члени відчислено від загального числа членів в рекордовім звіті з січня 1918 р.

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

В кождій українській хаті повинен находитись календар Українського Народного Союза, який коштує тільки 50 цнт.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МУСКІҐОН ҐАЙТС, МІШ. Новозорґанізоване Тов. „Просьвіта", від. 131, повідомляє своїх членів і всіх Українців, що збори згаданого товариства відбудуть ся в неділю, 21. марта с. р., в домі А. Марчука під числом 621 7-ма улиця, о 2-гій годині пополудни. Родимці! Коли Ви є дійсні сини і дочки неньки-України, то вступайте всі до тов-а „Просьвіти" і У. Н. Союза, бо лише в просьвіті і орґанізації сила кождого народу. Отож ми Українці не лише в Мускіґон, але в цілій Америці зрозуміймо ціль і користь орґанізації, та вступаймо всі до У. Н. Союза. До вас, Сини та Дочки Укр., котрі не стоїте в жадній або чужій орґанізації. Колиб Ви подивились в минувшину свого рідного народу, то є рік 1717, як польська шляхта старала ся всіми силами стерти з лиця землі укр. нарід, але надармо, бо укр. нарід орґанізував ся та домагав ся того, що тепер осягнув — вільну Україну. Зробила то все орґанізація, просьвіта — хоч тяжка... А ми тут спокійно сидимо та й не добачуємо, або це хочемо бачити, що злітають ся чорні круки, які хочуть усісти на спину воскреслої України. Хто говорить, що він любить свій нарід, а не належить до своєї найбільшої орґанізації, якою є У. Н. Союз, — говорить брехню. Хто говорить, що він патріот, але не хоче вступити до Тов. „Просьвіти" і У. Н. Союза — сей бреше. Хто говорить, що він щиро працює для народу, а не належить до У. Н. Союза — се є брехня.

Тепер в нашій історії одинокий час, який вимагає від нас тут, аби ми як найчисленнійше зорґанізували ся в У. Н. Союзі. Тепер найліпший час стати членом своєї могучої орґанізації на чужині, бо У. Н. Союз за 24 роки істнованя виплатив півтора міліона долярів своїм членам. Тільки то осіб скористали матеріяльно і морально, а лише тому, бо належали до свого У. Н. Союза. Тільки то горя та нужди заспокоїло ся тим людям. І Ви, коли не хочете оставити свою жінку і діти в нещастю по вашій смерти, або в разі калїцтва, вступайте в члени Тов. „Просьвіта", від. 131 У. Н. Союза в Мускіґон Ґайтс і околиці. Прийдіть на сі збори 24. с. м. о 2-гій годині пополудни на 7-му улицю під ч. 621, бо такої нагоди більше не буде (навіть в чужій орґанізації), бо нових членів приймають ся лише за 50 центів. (Орґанізатор свою частку то є 50 центів кождому дарує, аби тільки люди ставали членами нашого товариства і У. Н. Союза). За таку маленьку квоту можете стати членом такої інституції як У. Н. Союз до самої смерти. Членом може бути кождий Українець чи Українка, без огляду на релїґійні або партійні переконаня. — Іван Здирко, голова; В. Гульчій, скарбник; Д. Дрозд, писар.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 24. марта р. р., зараз по Службі Божій. Просить ся всіх членів, аби явили ся на час, бо будуть важні справи до полагодженя. Неприсутний член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Янковський, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

УКРАЇНЦІ, НАХОДЯЧІ СЯ В ІТАЛІЙСЬКІМ ПОЛОНІ, ПОШУКУЮТЬ СЛІДУЮЧИХ ОСІБ:

1) Теодозій Григоряк, пошукує свого брата Олексу Григоряка.

2) Михайло Дзяман, пошукує своїх братів Івана і Семена Дзямана.

3) Дмитро Стус пошукує свого брата Івана Стуса, Танаса Гладкого і Степана Саску.

4) Василь Драґан пошукує свого брата Николи Драґана зі Заболотова.

5) Никола Капена, син Микити з Ляшок королївських, пов. Перемишляни, пошукує Дмитра Мартинюк, Сенька Капена, Василя Турика, Гринька Галецького. Всі вони зі згаданої місцевости. 33-34

Пошукувані зволять зголосити ся до адмін. „Свободи" по адреси подібених, залучаючи 3-центову марку на пересилку.

Пошукую свого краяна **ІВАНА ПАНЬКІВ** з села Остриня, пов. Товмач. Перед двома роками перебував в Вунсокет, Р. Ай. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить ласкаво в дуже пильній справі зголоситись на адресу: 33-35

I. WOLOSZYN,
Box 559, Trafford, Pa.

МАЮ КРАВЕЦЬКИЙ штор до винайму; відповідне місце, помежи нашими людьми, для доброго кравця. По інформації прошу голоситись на адресу: 33-35

WASYL BEDNARCZUK,
1 E. Smith St., Herkimer, N. Y.

ФОНОҐРАФ, кабінет, вартости $40.00, з тарними рекордами, на продаж за $8.00. Все в добрім стані. Голоситись: 33-44
621 E. 6th St., Room 2, New York, N.Y.

На продаж **КНИГАРНЯ** з українськими і польськими книжками. По близші інформації пишіть на адресу: 33-35

BOOKSTORE,
426 E. 6th St., New York, N. Y.

Пошукую свого шваґра **ТЕОДОРА АНДРІЙОВСЬКОГО і АННИ АНДРІЙОВСЬКОЇ** в важній справі. Прошу ШП. Читачів „Свободи", хто би о них знав, зволить ласкаво донести, або вони самі, шваґер чи шваґрова донька, нехай зголосять ся до мене на мою адресу: 32-34

WOJTEK SZCZUPAR,
104 Joiner St., Rochester, N. Y.

Пошукую свого брата **ЯКОВА СЛЮСАРА,** з села Скоморохи старі, пов. Рогатин. В Злучених Державах перебуває вже около 12 літ. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво зголоситись на адресу: 34-36

ANDREW PIDSOSNY,
123 Langlois Ave., Windsor, Ont., Canada.

Пошукую свого товариша **ОЛЕКСУ КІТ,** з села Городиславич, пов. Бібрка. Перед кількома місяцями перебував в Клівленд, Огайо. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: 34

MICHAEL NEPOKRADNYJ,
2450 W. 6th St., Cleveland, O.

Пошукую **СТЕФАНА ОЛЕКСІВ** з села Бачів. Має перебувати в Скрентон, Пя. Хто би о нїм знав, зволить зголоситись на адресу: 34-35

KATHARINE CAP,
30 Rankin St., Newark, N. J.

Пошукую жінки брата з села Купновичі старі, пов. Рудки. Перед двома роками перебував в Нюарку, Н. Дж. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: 34-36

STEPHAN CHORNYJ,
29 Mercier Ave., Detroit, Mich.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Стрихарський Іван, член від. 68. Вступив до У. Н. Союза 31. липня 1916 р. Походив з села Малговичі, пов. Перемишль, Галичина. Помер на запалене сліпої кишки дня 24. грудня 1917 р.

Василь Михайло, член від. 102. Вступив до У. Н. Союза 31. січня 1917 р. Походив з села Лахава, пов. Добромиль, Галичина. Помер на сухоти дня 27. грудня 1917 р.

Тритяк Анна, членкиня від. 112. Вступила до У. Н. Союза 30. червня 1916 р. Походила з села Тарнівка, пов. Самбір, Галичина. Померла при породі дня 28. грудня 1917 р.

Швець Іван, член від. 300. Вступив до У. Н. Союза 31. січня 1917 р. Походив з села Давиняче, пов. Лїско, Галичина. Помер на запалене дня 27. вересня 1917 р.

Малярський Григорій, член від. 27. Вступив до У. Н. Союза 31. січня 1917 р. Походив з села Рудники, пов. Підгайці, Галичина. Зістав забитий зелїзницею дня 24. січня 1918 р.

Яблонський Іван, член від. 38. Вступив до У. Н. Союза 29. грудня 1913 р. Походив з села Керештфали, стол. Спішка, Угорщина. Помер на сухоти дня 25. січня 1918 р.

Чолій Марія, членкиня від. 63. Вступила до У. Н. Союза 31. липня 1916 р. Походила з села Завадка, пов. Сянік, Галичина. Померла на затросне крови дня 18. січня 1918 р.

Худик Михайло, член від. 89. Вступив до У. Н. Союза 28. лютого 1917 р. Походив з села Зубриц, пов. Бучач, Галичина. Помер на сухоти дня 3. січня 1918 р.

Карлицький Юрій, член від. 96. Вступив до У. Н. Союза 1. цьвітня 1906 р. Походив з села Яворник, пов. Сянік, Галичина. Помер на грудну недугу дня 24. січня 1918 р.

Чи Ви є передплатником „Свободи"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить три рази тижнево — у второк, четвер і суботу.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві, популярно-наукові розвідки, оповіданя і фейлєтони.

„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости з поля війни і з нашого рідного села та повіту.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:

НА ЦІЛИЙ РІК	$3.00
НА ПІВ РОКУ	$1.75
НА ТРИ МІСЯЦІ	$1.00

ПОЗА ГРАНИЦІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ:

НА ЦІЛИЙ РІК	$3.50
НА ПІВ РОКУ	$2.00
НА ТРИ МІСЯЦІ	$1.25

Звертаємо увагу, що на кредит нікому не висилає ся часописи.

Гроші належить висилати враз з замовленем на почтовий або експресовий мoні-ордер або в реджистрованім листі на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують. Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„S V O B O D A",
83 Grand St., Jersey City, N.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська орґанізація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

Жертви віддїлів і членів

У. Н. СОЮЗА НА УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

(Дальше).

Від. 276. Ембрідж, Па. Бр. св. Николая. Братство жертвувало зі своєї каси $50.00. Теодор Суда зібрав на мітинґу: І. Бабіч і І. Костик по $1.00, М. Яць, П. Білик, В. Пришляк, Ф. Фізер, В. Цибак, М. Удич, Г. Надзяк, А. Гривняк, І. Спалюх, М. Ґучко, Т. Марилїв, Н. Жук, І. Фірич і Т. Суда по 50 ц., І. Зиндрак, Д. Череп, С. Цилюх, Т. Валик, Н. Бубняк, Т. Гриневич, Д. Гарбутяк, М. Ощипок, П. Гаврило, І. Палиця, М. Вуйцїк, П. Хлиста, Ю. Онуфрик, П. Корж, А. Уштан, Ф. Андрусяк, М. Лисейко, Т. Данилко, П. Опалка, С. Мельнічок, М. Стубан, І. Кіра, Т. Ламанець, І. Король, М. Петрушкевич і С. Лаврінов по 25 ц. — Разом $15.50. Загалом зібрано $65.50

Від. 278. Вілксбері, Па. Бр. св. Василія. Братство жертвувало зі своєї каси $5.00. Йосиф Котик зібрав на лїсту ч. 2323: І. Константинович $1.00, В. Трояновський, М. Жук, і П. Крохмалюк по 50 ц., Анастазія Крохмалюк, Ф. Марич, М. Стець, С. Гавришків, М. Іванів, Н. Антонїшак, Р. Лучків, П. Гуменчук, С. Савчишин, Й. Крохмалюк, Апольонія Орловська, Й. Котик, М. Турчин і В. Свиридюк по 25 ц., О. Кашмарик і Л. Скибіцький по 15 ц. — Разом $6.50. Загалом зібрано $11.30. Оплата посилки 20 цнт. Остає $11.10

Від. 282. Сиракюз, Н. Й. Товариство „Українська Січ". Товариство жертвувало зі своєї каси $5.00. М. Лищинецький жертвував $1.00. Члени зложили $10.70. Андрій Окіпний зібрав на лїсту ч. 2333: Т. Пиндус $1.00, Г. Капчик, М. Мерва і М. Гуцал по 50 ц., І. Старовушний, Ю. Колачик і К. Ярушевський по 25 ц. — Разом $3.25. Загальна сума....$19.80

Від. 283. Обурн, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ". На лїсти чч. 377, 378, 379 і 380 зібрано: о. Добротвор і Н. Саламаха по $2.00, С. Білущак $1.50, А. Скопляк П. Щикевич, П. Кащак, К. Чоловський, М. Ільчий, І. Гомонецький, А. Рогей і С. Малецький по $1.00, Гр. Орищин і Я. Крупа по 75 ц., Д. Намісняк, А. Шварок, Т. Старик, Анна Кузїв, Т. Пастерняк, С. Пилипчак, Анна Затаєвська, Марія Вольняк, І. Король, Й. Савайда, Т. Хованець, С. Мригвуд, П. Ґерловський, Т. Ждан, С. Барський, Н. Олїйник, О. Олїйник, І. Тиханич, Я. Підлипчак, І. Бакальця, К. Ґіжа, Д. Мозола, І. Кристинич, С. Майкович, С. Андращко, М. Полянський, І. Тома, М. Лапай, М. Вільчинський, Т. Десятинський, О. Баран, М. Коваль, М. Дейнека, С. Зановяк, А. Цабаль, П. Маціко, М. Телебіян, А. Дмчак, І. Комарніцький, О. Дейнека, Л. Козуб, А. Нодзьо, І. Гульчанський, М. Ґловацький, А. Біляк, І. Динощак, Ева Ґетлїй, П. Шевчик (ст.), Е. Періх, Т. Млинарчик, А. Дичко, Марія Цимбрак, Д. Савран, Н. Савран, Н. Романяк, І. Коковський, М. Дашівський, М. Денеґа, Я. Бискош, І. Малиса (Іванів), А. Бискош, П. Комарніцький, Гр. Смоляк (Романів), А. Тарбай, П. Мироньский, Гр. Ґірняк і Я. Цітий по 50 ц., І. Опришка 35 ц., І. Намісняк (мол.), П. Яськів і Т. Канїй по 30 ц., В. Павлуш, І. Тисїнський, Т. Сех, І. Желїхівський, П. Пишняк, Ю. Намісняк (стар.), П. Софінський, О. Горбаль, С. Колитин, Гр. Качаняк, Т. Олїйник, М. Калїтан, П. Кузїв, В. Мельник, П. Бешлей, І. Дашівський, Е. Саврин, І. Халанич, І. Баран, А. Нусь, В. Нусь, І. Намісняк (стар.), О. Сливка, Текля Дусятинська, Параскевія Майкович, П. Цабаль, П. Дурняк, Юлїя Майкович, Ю. Намісняк (стар.), П. Лапичак, П. Карчмарчак, С. Пінчак, П. Радьо, Л. Тиханич, М. Шалак, Н. Саланський, І. Савран, Н. Пищак, Гр. Ґуда, І. Юрчак, Марія Дида, В. Довжицький, В. Кіт, Анна Лєско, М. Бакайда, А. Шемеля, О. Хамуляк, І. Ґузеляк, П. Пилипчак, Ю. Балаш, С. Кащак, Т. Коваль, А. Вільчинський, О. Потрепка, П. Лепак, М. Чомик, Т. Пишняк, А. Баюс, І. Базарник, В. Базарник, Д. Русинко, С. Шевчук, П. Шевчук (мол.), І. Малиса (мол.), П. Зопків, П. Савка, Марія Крамар, І. Юрдиґа, С. Пасечняк, І. Матковський, Ю. Якаба, В. Смуток, Т. Кльой, Д. Слободзяк, Н. Лемко, П. Спік, О. Комарніцький, Юлїя Пилипчак, М. Сипливий, Марія Очанська, Матрона Мільчаковська, Гр. Грубий, М. Грубий, П. Юськів, П. Довгий, М. Чорний, Ю. Тарбай і С. Батько по 25 ц., І. Качуряк 20 ц., І. Майкович, І. Мельник і Д. Полянський по 10 ц., дрібними датками 93 цнт. — Разом.........$73.20

Від. 288. Савт Бетлегем, Па. Бр. св. Димитрія. Стефан Каплун, Йосиф Пастернак, Матвій Сагайдак і Іван Семенина зібрали на лїсту ч. 2380: І. Семенина, І. Фернук, П. Пастернак і Малїновський по $1.00, Т. Данилюк, П. Воркун, М. Ґреґораш, М. Фернюк і І. Дячун по 50 ц., С. Музика 40 ц., І. Когут, І. Барановський, Ю. Кушнїр, М. Куций, А. Кобаня, В. Малячак, Р. Каплун, І. Крешеї, С. Каплун і В. Петрівський по 25 ц., І. Каплун і М. Сагайдак по 20 ц., В. Закомарко 10 ц. — Разом $9.90. Пересилка 8 ц. Остає..$9.82

Від. 291. Бруклин, Н. Й. Бр. св. О. Николая. Братство жертвувало зі своєї каси $5.00. Теодозій Глуз зібрав на лїсти чч. 2390 і 2391: А. Русин 25 ц., Параня Русин 25 ц., С. Карп 5 ц., Т. Глуз, М. Карасінський, С. Зубель, Параска Зварич, В. Балко і І. Майовський по 25 ц., Е. Феціца і С. Васько по $1.00, В. Дік 50 ц. — Разом $4.55. Петро Туз зібрав на лїсту ч. 2394: М. Сидоряк 10 ц., Т. Тутка 15 ц., К. Френчко 10 ц., Д. Полянський 25 ц., С. Урам 25 ц., М. Зороло 10 ц., Д. Тутко 10 ц., А. Дзюбак 25 ц., Т. Дитко 25 ц., М. Мороч 25 ц., І. Зилень 25 ц., Н. Тихан 25 ц., Д. Корінь 25 ц., Марія Ускевич 25 ц., Юлїя Ускевич 25 ц., А. Демко 25 ц., Мокрина Чувик 10 ц., Д. Голуб 10 ц., А. Тимко 25 ц., А. Чупа 25 ц., П. Туз 25. — Разом $4.25. Загалом зібрано..$13.80

Від. 292. Дітройт, Міш. Бр. св. Івана Хрестителя. Братство жертвувало зі своєї каси $15.00. Стефан Чорний зібрав на лїсту ч. 2399: І. Нечай 25 ц., І. Богдан 50 ц., Анна Совик 20 ц., В. Борко 50 ц., Н. Моринюк 50 ц., М. Пущак 25 ц., І. Бущак 25 ц., Д. Провалин 25 ц., Г. Чорний 10 ц., І. Ковальський 50 ц., М. М. 25 ц. Разом $3.55. Андрій Кук зібрав на лїсту ч. 2400: А. Кук і Т. Олексишин по 50 ц., Катерина Пилип і К. Олинський по 25 ц. — Разом $1.50. Пилип Романів зібрав на лїсту ч. 2401: П. Романів ст. $2.00, Анастазія Балюк, Анна Чолїй і П. Романів мол. по $1.00, В. Романів 50 ц. — Разом $5.50. Павло Тереняк зібрав на лїсту ч. 2403: П. Яйо 50 ц., М. Маціовський $1.00, А. Чарнецький 50 ц., А. Кравк 50 ц., Б. Коцук 15 ц., Н. Рогожа 25 ц., С. Бисвак 20 ц., І. Андруск 10 ц., Макун 25 ц., М. Білея 25 ц., В. Білїнський 25 ц., М. Котим 25 ц., Д. Кілімоюк 12 ц., П. Коваль 10 ц., Г. Крамер 25 ц., І. Максиїв 25 ц., І. Романець 25 ц., М. Баловнч 25 ц., Ф. Кобилак 25 ц., І. Нахолек 50 ц., одна особа 10 ц., одна особа 10 ц., М. Бенко 10 ц., І. Блахий 50 ц., Н. Н. (письмо нечитке) 25 ц., П. Зємба 10 ц., Я. Поливка 25 ц. — Разом $7.57. Ілько Андрусевич зібрав на лїсту ч. 2406: О. Слотвінський $1.00, Ю. Андрусевич і К. Зброжек по 50 ц. — Разом $2.00. Николай Романів зібрав на лїсту ч. 2408: Гликерія Голояд, Катерина Косцюк, Катерина Лужецька і П. Навроцький по $1.00, М. Козенко, І. Труш, Т. Опиські, Марія Контарик, Кароля Степчук і Н. Романів по 50 ц., А. Кружинович 35 ц., — Разом $7.35. Йосафат Філяс зібрав на лїсту ч. 2409: І. Жовник 50 ц., А. Шевчук 25 ц., Н. Романів 50 ц., С. Чорний 10 ц., О. Струк $1.00, Я. Дитиняк 25 ц., І. Андрусевич 50 ц., В. Топольницький 50 ц., Н. Баранецький $1.00, Я. Черниба 25 ц., С. Антонишин $1.00, С. Бабій 50 ц., М. Андрусевич 50 ц., А. Фіна 50 ц., А. Кук 25 ц., П. Жук 50 ц., А. Корнак $10.00, С. Листвак 25 ц., Й. Філяс 50 ц., Д. Запоточний 50 ц., Д. Манюк 30 ц., І. Міньчич 25 ц., В. Меленик 50 ц., І. Даниляк 25 ц., С. Даниляк 25 ц. — Разом $20.90. Петро Костирка зібрав на лїсту ч. 2402: Я. Поливка 50 ц., А. Сенчак 50 ц., А. Попович 25 ц., Л. Кихтин 50 ц., С. Хамула 50 ц., І. Павловський 25 ц., Марія Козак 25 ц., Іг. Ворко 25 ц., П. Фуртунь 25 ц., Ф. Бабій 50 ц., І. Горбаль 50 ц., дві панночки 30 ц., М. Попович 50 ц., Анна Попович 50 ц., Анна Ворко 25 ц., П. Костирка 50 ц. — Разом $6.30. Загалом зібрано $69.57

Від. 295. Акрон, О. Бр. Сошествія св. Духа. Братство жертвувало зі своєї каси $5.00. Роман Гайовий зібрав на лїсту ч. 2413: Р. Гайовий $1.00, В. Ґірак 50 ц. — Разом $1.50. Амброзій Ґоік зібрав на лїсту ч. 2414: А. Ґоік $1.50, І. Тарашевич $1.00, В. Брушкевич, Я. Ольгурський і С. Ґоік по 50 ц., М. Гопко, А. Горвд, Г. Івасїй і Ф. Бухта по 25 ц. — Разом $5.00. Григорій Наконечний зібрав на лїсту ч. 2415: Г. Остапчук і Г. Наконечний по $1.00, М. Притула, С. Тец, Д. Рістич і С. Притула по 50 ц., М. Хомий, П. Ґурник, Д. Дус і М. Лїховський по 25 ц. — Разом $5.00. Михаїл Даньків зібрав на лїсту ч. 2427: І. Кавняк 50 ц., М. Хребор $1.00, М. Борович 20 ц., П. Бур 25 ц., Л. Гаратор 50 ц., С. Длуґонь 25 ц., І. Кульчицький 25 ц., П. Баранецький 50 ц., Я. Кульчицький $1.00, А. Цепко 25 ц., К. Цепко 50 ц., А. Чіхрак 25 ц., М. Даньків 50 ц., І. Когут 5 ц., І. Губернич 10 ц., Т. Білявський 50 ц., І. Лищишин 25 ц., Л. Сахарнецький 25 ц., П. Борсук 25 ц., А. Чайковський 25 ц., І. Лесько 10 ц., І. Ганківський 10 ц., Г. Морохівський 25 ц., С. Дебеляк 25 ц., Г. Іваніцький 25 ц. — Разом $8.55. Загалом зібрано $27.15. Пересилка 15 ц. Остає $27.00

Від. 296. Ню Кенсінґтон, Па. Бр. св. Арх. Михаїла. Братство жертвувало зі своєї каси $5.00. М. Боднарчук мол. і П. Зілїнський зібрали на лїсту ч. 2436: І. Лабур, А. Турецький, М. Бомбик, М. Говенька і В. Прокопик по 50 ц., І. Швец, А. Франчук, М. К., П. Калїновський, М. Гарачмак, М. Биднарчук, Н. Різник, П. Любчик, П. Жилїнський, Ю. Прокопик, А. Заяць, Н. Лобур, І. Карман, Д. Скрабут, П. Здюбак, А. Василик, О. Лисий, М. Попович, І. Стипапяк, І. Блажовський, О. Марійка, Зофія Білявська і Т. Гарачмак по 25 ц., А. Пахольчак, К. Романів, П. Ковалик і І. Лобур по 20 ц., П. Романів 15 ц., І. Частиц, Я. Кучкудан, К. Казюра, С. Калїтиц, М. Дума, М. Марійка і Д. Биритуля по 10 ц. — Разом $9.90. Загалом зібрано $14.90

Сими днями вийшла з друку книжочка про Митрополита АНДРІЯ ШЕПТИЦЬКОГО Ціна 25 центів.

Сю книжку можна купити у "SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! ШІКАҐОВСЬКА ГРОМАДО! ПОЗІР!

Заходом Товариства ім. М. Шашкевича, віддїл 55 „Провидїня"

відограсть ся дуже красну мельодраму в 5-ти діях а 11. відслонах під заголовком

„У Б І Й Н И К И"

в неділю, дня 24. марця 1918 р. в гали церковній, Райс і Оклей улиць, Шікаґо, Ілл.

ВСТУП 50 і 25 ЦЕНТІВ.

Українці! Сподїємо ся, що не буде одного чесного Українця і Українки, котрий би не прийшов на се прекрасне представлене, тимбільше що заряд Товариства докладає всяких старань, щоби се представлене випало як найгарнїйше. Тож прийдіть всї на представлене і дайте своєю присутностию доказ що дорога Вам українська пісня, а нашим аматорам додасьте більше охоти і бадьорности до дальної працї. — КОМІТЕТ. 34

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Заходом Тов. „Теребовельська Поміч" в Ню Йорку, Н. Й.

відограсть ся представлене

„СТРАЙК"

сценічний образ в 3-ох діях з житя хлїборобів в Галичині, Н. Струтинського,

В НЕДІЛЮ, 24. МАРТА 1918 Р. в гали Народного Дому, 217-19 Іст 6. ул., Ню Йорк.

По представленю Монольоґ і декламації.

Початок точно о годинї 6-тій вечер.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Йономан Підскакевич..п. П. Стрілецький
Ресигний, чоловік старший............
..........................п. Н. Козулькевич
Настуня, його дочка..п-на Ю. Ґомолїцька
Маруся, подруга Настунї..п-на М. Маруд
Іван, жидівський поплихач....п. С. Циран
Семен, академик......п. М. Литвинишин
Василь, господар..........п. С. Яремчук
Василиха, його жінка...п-ні К. Вітвіцька
Миколай, молодий парубок..............
..........................п. М. Кольопек
Матій, парубок.........п. В. Вітвіцький
Мошко, арендар..............п. А. Нич
Павлуньо, школяр..........Вол. Батрак
Юрко, школяр.........В. Мишиловський
Жандарм...................п. М. Зьолковський

Режисер п. Т. Дубик.

Музика п. М. Миколасина.

Родимцї! Кому лежить на серци піддержати наше українське запомогове товариство, то просимо всїх як найчисленнїйше прибути, як з Ню Йорку так і з околиць. До побачення на представленю.
34-35 КОМІТЕТ.

Сим повідомляємо ПП. Читачів, що вже вийшов з друку кишеньковий календарик на рік 1918. Ціна 10 центів.

Адресуйте:

"SVOBODA",
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Пісок і скло в хлібі.

Нюйорські поліційні власти розслідують тепер справу, як могли опинити ся пісок і скло в хлібі, надісланім в кількох бохонцях людьми. Поліція має три бохонці хліба, печені у двох пекарнях. Сей хліб надіслано по одному бохонцеви з Гобокен, Н. Дж., Монт Вернон, Н. Й., і Кінгстон, Н. Й. В кождім бохонци знайдено велику скількість мішанини піску і скла, з якої виробляють склянки. Переведено ревізію в обох пекарнях, але нічого не винайдено; заряд пекарні не знає нічого про пісок і скло. — Ся справа викрила ся, коли один чоловік в Монт Вернон, зївши кусник хліба, сильно занедужав і його мусіли забрати до шпиталю. Поліційні власти підозрівають, що тут мусить бути замішана ворожа рука, яка тим способом стараєть ся викликувати деморалізацію між населенєм. Слідство ведеть ся дальше.

Огонь в церкві в Картерет.

(Спеціяльно для „Свободи").

В неділю (17. марта б. р.) около 9-тої години вечером вибух огонь в грецько-католицькій церкві в Картерет, Н. Дж., де парохом є о. Йосиф Чаплинський. Наслідком огню, який повстав від електричного дроту під великим образом за головним престолом, вигоріла середина церкви. Ще того дня о годині 5.30 пополудни скінчила ся вечірня і люди розійшли ся домів. Комітетові оглянули церкву і замкнули. Церква була асекурована.

Шпигунська афера в Ню Йорку.

В Ню Йорку заарештовано в понеділок чотири особи, з котрих є два мущини і дві женщини. Їх арештовано під закидом шпигунства в користь ворога. Арештовані є: барон Генрик де Бевіль (45 літ житя), баронова Деспіна де Бевіль (23 літ житя), граф Роберт де Клермонт (30 літ житя), і пані Елисавета Шарльот-Нікс (40 літ житя). Барон де Бевіль є правдоподібно француського роду і горожанином Франції; його жінка баронова де Бевіль родила ся в Царгороді, але приняла француське горожанство; граф де Клермонт родив ся у данській Західній Індії, яка належить тепер до Злучених Держав, а пані Шарльот-Нікс родила ся в Берліні в Німеччині. Підозрівають, що всі згадані висше особи були в тіснім порозуміню з графом Бернсторфом, коли він був у Злучених Державах яко амбасадор Німеччини. Сі підозріня потверджують інформації американського амбасадора в Еспанії, який доніс, що тісамі люди ще перед війною Злучених Держав з Німеччиною занимали ся в Еспанії шпигунством і ширенєм німецької пропаганди. В Еспанії за ними слідила тайна поліція і коли вони виїхали з Еспанії кораблем через Атлянтійський океан, на тімсамім кораблі поїхало також кількох детективів, які точно слідили кождий рух сих „іміґрантів". Сі детективи впевняють, що арештовані побирали передтим грубі гроші від німецької амбасади. Перед відїздом графа Бернсторфа пані Шарльот-Нікс одержала від нього 3.000 долярів, а баронова де Бевіль мала побирати від Бернсторфа по 1.000 долярів тижнево. Пані Шарльот-Нікс вже кілька разів зміняла своє імя. Будучи одного разу в колізії з поліцією, вона подала своє імя яко Деспіна Де-Вюс. Другим разом подала своє імя Деспіна Естрох-Гескет. За третим разом, вона казала, що називаєть ся Деспіна Давидович, а тепер каже, що її імя є Деспіна Шарльот-Нікс. Детективи дальше впевняють, що в Берліні ся женщина жила під іменем Деспіна Герман. Їх здаєть ся відішлють відси назад до Европи, правдоподібно до Франції.

Добрий прихід з гардероби.

Йоше Сускін в Ню Йорку заскаржив свого брата Гарого за псуте його інтересу. Йоше Сускін зробив угоду з шістьма великими готелями в Ню Йорку, на основі котрої він мав провадити там на власну руку гардеробу для мужеської і женської одіжи. Коли побачив, що йому самому є затяжко, він приняв собі до спілки брата Гарого. Гари попрацював з братом якийсь час, а відтак, побачивши, що з того інтересу є великий зиск, заложив собі такий інтерес на власу руку, але не покинув спілки з братом. Йоше оскаржив Гарого за се, що він був спільником інтересу і рівночасно старав ся шкодити йому. Йоше заявив, що в кождім готели він мав на гардеробі 125.000 долярів річного приходу, а всі готелі давали йому річно 750.000 долярів.

Ворожка — шпигуном.

В Атлянті, Джорджія, заарештовано Сару Шуновер, ворожку. Її закидають злочин супроти держави, бо кажуть, що вона занимала ся шпигунством в користь ворога.

Оригінальне спростоване.

Ми дістали з просьбою о поміщене ось-таке письмо, яке містимо без ніяких змін:

„Байон, 16. марта 1918. Спростоване. В ч. 32 „Свободи" з дня 16. марта 1918 на стороні 4-тій у виказі жертв на Укр. Сиротинець у Філядельфії зроблено помилку. Від. 213 У. Н. С. з Байону, Н. Дж., зазначив на лісті ч. 1824, що себто я, І. Мельник офірував на Сиротинець 50 ц. Тому я перечу сему і заявляю, що ніколи на сиротинець нічого не жертвував ані не думаю се робити, позаяк я маю свої сироти. Особа, котра позволяє собі поміщувати моє імя без мого позволеня, може часом за се відповісти. Думаю, що Хв. Ред. „Свободи" не візьме моїх пару слів за зле, але помістить в найблизшим числі „Свободи" моє спростоване. З поважанєм, **Іван Мельник,** 92 Андрею Ст., Байон, Н. Дж."

До сього оригінального спростованя ми даємо лиш одно пояснене: Іван Мельник, котрий жертвував на Український Сиротинець 50 центів, мешкає під числом 35 Іст 18-та улиця, Байон, Н. Дж. Із сього видно, що пан Іван Мельник, котрий мешкає під числом 92 Андрю Стр., Байон, Н. Дж., не має найменьшої причини гнівати ся, що нібито хтось жертвував на Сиротинець в його імени 50 центів. Показуєть ся, що в Байоні є два Івани Мельники, але один з них „ніколи на Сиротинець нічого не жертвував ані не думає се робити, позаяк має свої сироти"...

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Тимчасовий закон про українські гроші; вигляд 100-карбованцевого банкноту.

На засіданю Малої Ради, яке відбуло ся 19. грудня (ст. ст.) 1917 року, затверджено отсей тимчасовий закон про випуск кредитових банкнотів Української Народної Републики:

1) Кредитові білети (банкноти) Української Народної Републики випускають ся Державним Банком Української Народної Републики, в розмірі строго обмеженім дійсними потребами грошевого обміну під тимчасове забезпечене, до утвореня золотого фонду, майном, доходами Української Народної Републики від монополій, після одержаня на відповідну суму зобовязань Державної Скарбниці Републики.

2) Розмір випуску кредитових білетів не повинен в ніякому разі перевисшати половини річної суми прибутків від монополій.

3) Перший випуск кредитових білетів визначаєть ся на суму 500,000.000 карбованців. Дальші випуски кредитових білетів можуть бути зроблені лише законодатним шляхом.

4) Кредитові білети Української Народної Републики випускаєть ся в карбованцях, причім один карбованець має 17.424 долі (0.7 грама) чистого золота і ділить ся на 200 шагів.

5) Українські кредитові білети ходять нарівні із золотою монетою, являють ся законним оплатним засобом і обовязково повинні приймати ся при всіх оплатах.

6) Російські кредитові білети ходять на попередних підставах.

7) Розмін і обмін українських кредитових білетів на російські і навпаки російських кредитових білетів — обовязковий для всіх осіб, місць і установ (інституцій) без якогонебудь комісового винагородженя за розмін і обмін.

8) Обмін українських кредитових білетів одної вартости на другу, а також знищених білетів на нові переводить ся в установах Українського Державного Банку і в скарбницях.

9) Рівночасно з випуском кредитових білетів у народний обмін належить оголошувати про прикмети їх неоплатности на случай їх зіпсутя.

10) За фальшоване українських кредитових білетів винуватих караєть ся позбавленем прав і каторгою.

11) Генеральному Секретареви фінансів надаєть ся право виробити зразки кредитових білетів Української Народної Републики і їх опис оголосити до загальної відомости.

Додаємо до сього опис державного кредитового білета на 100 карбованців (взорець з 1917 року), так як подав його харбінський „Засів", ч. 4.:

Білет видрукувано на білім папери. Довжина білета 171 міліметрів (6½ цаля), а ширина — 105 міліметрів (4 цалі). В горі білета дугою надруковано: „Українська Народня Републіка". Під сим підписом надруковано: „державний кредитовий білет сто карбованців. 1 карбованець містить 17.424 долі чистого золота". З лівого боку білета є напись: „100. Директор Української Народньої Республіки Кривецький. Року 1917". З правого боку є напись: „100. Скарбник. Серія А. Д." Стиль малюнка — український бароко.

Білет оточено вузенькою рамкою. По середині білета є картуш: осьмигранна рамка з орнаментом.

На оборотнім боці білета є такі написи — по середині: „Державні кредитові білети Української Народної Республіки забезпечують ся державним майном Республіки, а саме: недрами, лісами, зелізницями, державними прибутками, в тім числі з монополії цукру та инших монополій"; в горішнім лівім куті написано московською мовою: „сто карбованцовъ"; в горішнім правім куті польською мовою: „сто карбованьцув"; по середині внизу тесаме в жидівській мові; по лівій стороні внизу написано: „Державні кредитові білети Української Народної Республіки ходять нарівні з золотою монетою", а по правій стороні: „За фальшування державних кредитових білетів винуваті каратюь ся позбавленнем прав і каторгою". По середині білета велика артистична напись: „100".

Покищо вийшли лише білети по 100 карбованців на суму 5,500.000 карбованців.

Про поворот на Україну.

На алярмуючі питання Українців-еміґрантів про поворот до рідного краю, українське правительство оповістило публично, щоби українські еміґранти здержали ся з поворотом аж до часу, доки не поладить ся всіх важнійших внутрішних справ на Україні. В справі повороту на Україну правительство видасть окремий декрет.

Відзнака українського жовніра.

Щоби в битвах з большевиками відріжнити українських жовнірів, міністер війни Порш видав розпорядженє, що кождий український жовнір мусить примусово носити синьо-жовту ленту.

Висші школи в Києві.

В Києві відкрито Український Народний Університет, куди вписало ся 1.300 студентів. Відкрито також українську академію мистецтва і українську педагогічну академію.

Партійна карність.

Українські соціялістичні партії заборонили своїм членам брати якунебудь діяльну участь в московських соціялістичних партіях.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Демобілізація трох найстарших кляс австрійської армії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Відня доносять до берлінської „Фосіше Цайтунг", що три найстарші кляси австрійської краєвої оборони, то є 51-, 50- і 49-літні мущини, будуть розпущені протягом мая, серпня і грудня.

Німеччина конфіскує маєтки Американців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Амбасадори еспанський і швайцарський в Берліні дістали поручене від німецького міністерства заграничних справ повідомити правительство Злучених Держав, що Німеччина застосує тісамі міри супроти американських маєтків у Німеччині, які Злучені Держави пристосували супроти німецьких маєтків у себе. Найбільші маєтки в Німеччині мають отсі американські компанії: „Інтернешенал Гарвестер Корпорейшен", „Нешенал Кеш Реджістер Компани", „Сінгер Совінг Машін Компани" і „Амерікен Радейтор Компани".

Римський „сьвятий" вовк погиб від воєнного хліба.

В Римі згинув старий вовк, годований вже кілька літ коштом міста. Він наїв ся так званого воєнного хліба. Його годовано, аби задержати в памяти старий красний міт (переказ) про вовчицю, яка своїм молоком вигодувала Ромуля і Рема, перших будівничих великої римської держави.

Купуйте Календар У. Н. Союза. Коштує 50 цен. разом з пересилкою.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

И. К., Наймор, Мінн. — Правительство має право сконфіскувати гроші тих ворожих чужинців, які тепер перебувають у ворожих державах. Коли-ж Ви маєте в банку якісь гроші, але живете в Злучених Державах, то не будуть їх конфіскувати. — Виходило би, що Ви є канадійським горожанином, коли за Вами пошукують канадійські власти. Коли-ж ні, то Ви будьте спокійні; Ви-ж до Канади не належите.